

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi Ve Umumî Neşriyat
Müdüri:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer:
VAKİT MATBAASI
Adres: Ankara Caddesi
Vakit Yurdu

4

İ. TEŞRİN 1939
ÇARŞAMBA

Numara: 34 Sene: 1
Telefon 23872 . Posta kutusu 274

Hitlerin teklifleri bugün Londraya bildirildi

— Yazısı 2 inci saytada —

Belçika'nın her an harbe ka- rışması muhtemel görünüyor

Harpten en çok kâr eden adam!

Meşhur silâh fabrikatörü Krup'un serveti
342 milyon markı bulmuş!

*Bir gizli radyonun Almanyadaki silâh
fabrikalarında çalışan ameleyle hitabı*

Gizli Alman istasyonundan naklen İngiliz-
ce Daily Mail gazetesi, Hitlerin silâhlanma ve
harp programından Almanyada en çok istifade
eden şahsın meşhur silâh fabrikatörü Krup ol-
duğunu rakama istinaden yazmaktadır. Mezgür
istasyon Almanyanın silâh kralı Krup hakkın-
da şunu söylemiştir:

"Krup'un 1934 senesinde serveti 177 mil-
yon marktı. 1935 de bu miktar 232.000.000 dan
fazlaya çıktı. 1936 da 282.000.000 oldu. 1937 de
316.000.000 nu buldu. 1938 de 342.000.000
oldu."

Brenden bildiriliyor:

Almanların gizli çalışan "hürriyet" radyo
istasyonu kısa dalga üzerinde gizli neşriyata
devam etmektedir. Geçen akşam bu radyo si-

lâh fabrikalarında çalışan Alman işçilerine hi-
tabetmiş, onlara yevmiye tarifelerinin dışında
muamele görmeğe razı olmamalarını, kendile-
rinden ücretsiz yapılmasını talep eden mesai
fazlasını kabul etmemelerini fazla mesai muka-
bilinde yalnız fazla ücret değil, fazla grda da
istemelerini ve işleri mümkün olduğu kadar
ağır yapmalarını tavsiye etmiştir.

Bu gizli radyo daha sonra Berlin ameleleri
arasında dağıtılmış olan bir beyanname oku-
muştur. Bu beyanname Almanyaya için harbin
bir istilâ harbi olduğu ve Almanyayı daha ziya-
de sefaletle düşüreceği okunulmuştur.

Bundan sonra yine aynı radyo Alman or-
dusunda hizmet gören Avusturyalıların mem-
nuniyetsizliğinden de bahsetmiş ve neşriyatını
"yaşasın hürriyet ve sulh" sözleriyle bitirmiştir.

Polonyalı tayyareciler

İngiliz ordusunda
vazife alıyorlar

Alman Ordusu

Hâlâ, dağınık Leh
kıtalarile muharebe
halinde

Yazısı 2 jnci sayfamızda

Fransız topraklarında
Polonya
ordusu
Teşkilatı uğraşan
Leh generali



General Sikorski

Aynı birindenberi Fransız top-
raklarında yeni bir Polonya or-
dusu teşkilatı meşgul olan gene-
ral Sikorski, Fransız umumî ka-
rargâhında general Gamlen tara-
findan kabul edilmiştir. Bu gö-
rüşmenin akabinde Polonya gene-
rali hemen mesaisine başlamış-
tır. Fransanın ve ecebi memle-
ketlerin her tarafından gelen Po-
lonyalılar Fransız topraklarında
Polonya ordusuna kaydedilmek
ve yeniden Polonyayı kurmak ü-
zere harbetmek için büyük bir is-
tek göstermektedirler.

Panameriken konferansı dağıldı

Panama, 4 (A.A.) — Pana-
meriken konferansı, dün öğleden
sonra, aleni umumî bir celse ak-
tederek mesaisini bitirmiştir.
Bu umumî celsede, evvelce
gizli içtimalarda tesbit edilen bû-
tün karar suretleri, ezcümle, eko-
nomik iş birliği karar sureti, bi-
taraflik deklârasyonu, emniyet
muntakası tesis eden vashin, al-
kışlar arasında ittifakla tasvip o-
lunmuştur.

Şükrü Saracoğlu Moskovadaki İran elçiliğinin ziyafetinde bulundu

Moskova, 4 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Sara-
coğlu, dün öğle yemeğini davetli bulunduğu İran büyük elçiliğinde
yemiştir.

Londradaki heyetimiz şerefine bir kabul resmi tertip edildi

Londra, 4 (A.A.) — Orgeneral Kâzım Özbay ile refikası ve
Türk heyeti azaları şerefine, dün öğleden sonra Olaridge otelinde
hükümet tarafından bir kabul resmi tertip edilmiş ve misafirler
millî müdafaa koordinasyon nazırı Lord Chatfield tarafından ağır-
lanmıştır.



Alman ve Rus kumandanları Brest Litovskda harita üzerinde hüdutları tesbit ediyorlar.



DEN SONRA GELEN *Haberler*

Çiftlikler ve erzak depoları kasten tutuşturuluyor!

Alman hükûmeti Kundakçılara karşı şiddetli bir mücadele açtı

Amsterdamdan bildiriliyor:

Belçikadan gelen haberlere nazaran Almanyada "halk düşmanlarına" karşı açılmış olan mücadele şiddetle devam etmektedir. Bir çiftliğe kundak sokup yakmak suçile mahkûm olan Karl Schroeder isminde birisi idam edilmiştir.

Bu son zamanlarda çiftliklerde bilûmum erzak depolarında çıkarılan bu nevi kasdi yangınlara çok tesadûf edilmektedir. Hamburgerfremdenblatt gazetesi 28 eylûlde Avusturyada Liuz civarında mühim miktarda patates ve samanla birlikte kıymetli ziraat letlerini mahveden bir yangının kasden çıkarıldığını ve kundakının pek yakında lâıyk olduğu cezayı bulacağını yazmaktadır.

Bir Alman vapurunda yangın

Belgrad, 4 (Hususi) — Stefani Ajansı Nevyorktan bildiriyor: Meksikadan bildirildiğine göre, Tampiko limanında bulunan "Emmi Fridrik" isimli Alman gemisinde büyük bir yangın çıkmıştır. Gemide 10 bin ton benzin vardı, Almanyaya nakledilecekti. Yapılan tahkikata göre, gemideki yangın bir kundakının eseridir. Tahkikata devam edilmektedir.

EN SON DAKIKA

Hitlerin teklifleri bugün resmen Londraya bildirildi

Amsterdam, 4 (A.A.) —Berlinden 'Telgraf' gazetesine bildiriyor

Reichstag cuma veya cumartesi günü toplanacaktır. Tahmin edildiğine göre, Hitler kararlarını Alman milletine bidirmeden evvel Daladier'in perşembe günü söyleyeceği nutku bekliyecektir.

İtalyada nazırlar meclisince müzakere edilen meselelerin mahiyeti hakkında hiçbir şey öğrenilmemiştir. Zannedildiğine göre içtima esnasında Kont Ciyano Hitler ile yaptığı mülâkat hakkında izahat vermiştir. Hitlerin teklifleri bugün İtalya sefareti vasıtasile Londraya bildirilecektir.

Fransız kabinesi Cumhurreisinin başkanlığında toplandı

Paris, 4 (A. A.) — Nazırlar meclisi, bu sabah Lebrun'un riya-setinde toplanmıştır. Daladier, siyasi ve askerî vaziyet hakkında izahat vermiştir. Lebrun'un imzasına birkaç kararname arz edilmiştir. Bunların arasında abluka nazırının vazifelerini tayin eden bir kararname de bulunmaktadır.

Sovyet askerleri Çin topraklarına girmişler

Londra, 4 (Hususi) — Domei Japon Ajansı, Sovyet askerlerinin Çin'in şimal garbine girdiğini teyit etmektedir. Bu mntakaya yeniden askerler getirilmektedir.

Sovyet Rusya Letonya ve Litvanya ile de karşılıklı yardım paktı yapmak istiyor

Moskova, 4 (A.A.) — Letonya hariciye nazırı B. Munters, dün saat 18 de Kremlin'e giderek Molotof ile iki saat kadar görüşmüştür.

Moskova, 4 (A.A.) — Dün tayare ile Moskovaya gelen Litvanya hariciye nazırı Urbsys ile halk komiserleri heyeti reisi ve hariciye halk komiseri Molotof arasında ilk görüşme dün akşam vukuş etmiştir. Bu görüşmeye,

Stalin, Potemkin, Sovyetlerin Litvanya maslahatgüzarı Pozdnikov ve Litvanyanın Moskova elçisi Natkevičius iştirak etmiştir. Görüşme, iki saatten fazla sürmüştür.

Moskova, 4 (A.A.) — Bu sabahki Izvestiya gazetesi, Sovyetler Birliğinin Letonya ve Litvanya'dan Sovyetler ile birer karşılıklı yardım paktı imzalamalarını isteyeceğini teyit eder tarzda bir makale neşretmiştir.

Daladye de sulh teklifini reddedecek!

Fransız gazeteleri, İngiliz Başvekilinin nutkundan şu neticeyi çıkarıyorlar:

Çemberlayn, sulh manevrasını harap etmiştir

Paris, 4 (A.A.) — Havas:

Çemberlayn'nin büyük ehemmiyeti haiz olan nutkunu, bütün Fransız gazeteleri tam metin olarak ve birinci sahifelerinde manşet şeklinde vermektedir. Nutuk, kendi kendisini izaha kâfi bir mahiyet arzettiği için tefsirler azdır. Paris gazeteleri, Çemberlayn'nin nutkunu bir vaka gibi vermektedir.

Petit Parisien'in manşeti, Fransız matbuatının umumi fikrini çok sarıh bir tarzda hülâsa etmektedir. Bu manşet şudur: "Çemberlayn, daha resmen bildirilmeden evvel, sulh manevrasını harap etmiştir."

Elie Bois, Petit Parisien'de başyazısını şöyle bitirmektedir:

"Hitler, belki de Fransanın sulh aşkı üzerinde bazı ümitler besliyor. Diğer ümitlerinde olduğu gibi, Hitler bu ümitlerinde de inkisara uğrıyacaktır. Çemberlayn, dün vaziyeti sarıh surette bildirmişti. Daladye de belki bugün, belki yarın aynı tarzda bildirecektir."

Petit Jurnalde Pierrat diyor ki:

"Çemberlayn, azmini dünkü nutkunda bir kere daha tasrih etmiş ve diplomatik sahada sözlerini yalnız bu tasrihe inhisar ettirmişti. Çemberlayn'nin nutku, yapılacak tekliflere evvelden verilen bir karışıklıktır. Çemberlayn'nin nutku, heyeti umumiyesi ile bir intizar nutkudur. Nitekim, Führerin yakında toplamak niyetinde olduğu Raystag içtima arifesinde söylenecek bir nutuk böyle olmalı idi. Filhalkika, kâğıdını açmak Hitler'e düşer. Ondan sonra biz ne düşündüğümüzü söyleyeceğiz. Vaziyetimiz sarıhtır. Harp hedeflerimizi derhal elde edilmesinden başka hiçbir şey bizi yolumuzdan çevirmez."

Bidaut, Aube gazetesinde bu harp hedeflerini incelemektedir. Bidaut diyor ki:

"Fransa ve İngilterenin harp hedefleri, Hitlerizmin halen tavassutçu aradığı sulh teklifleri ile taarruz halindedir.."

Bourgues Petit Parisien gazetesinde diyor ki:

"İngiltere ve Fransa Hitlerin sistemini ortadan kaldırmayı kararlaştırmışlardır. Zafer bütün Avrupayı bilhassa bitarafı kurtaracaktır.."

Dormesson aynı mesele hakkında Figaro gazetesinde şöyle diyor:

"Bitarafıların menfaatleri, kendilerini tehlikeden kurtaracak ve söylenmiyen arzuları tatmin edecek olan bizim zaferimizdir. Bitarafıların da, tıpkı bizim gibi, mücerret bir kelime olarak değil, fakat hakikatlere dayanan bir sulh istiyorlar. Biz, İngilizler ve Fransızlar yalnız bunu söylemeye cesaret edemiyen herkes için de dövüşüyoruz.."

Kirillik Epok gazetesinde makalesini şöyle bitiriyor:

"Harbin tek hedefi vardır ve bu hedef Avrupayı nihayet devamlı bir sulha kavuşturacaktır.."

takası arasındaki kıymetli dağmık Leh kıtaları ile muharebeler cereyan etmiştir.

Garp cephesinde sükûnet hüküm sürmüştür, yalnız Sarbrük civarında hafif bir topçu faaliyeti olmuştur.

Alman deniz kuvvetleri 30 eylûldenberi 72 vapurda araştırma yapılmıştır. Bunların içinden kaçak eşya taşıyan birkaç tanesi tevkif edilerek Alman limanlarına gitmeğe icbar edilmiştir.

FRÖYDÜN OĞLU BİR GÖNÜLLÜLER ALAYI TEŞKİL EDİYOR

Londra, 4 (Hususi) — Geçen hafta İngilterede ölen Yahudi ruhiyatçı Fröyd'ün en büyük oğlu, İngilterede yaşayan Avusturyalılarından bir gönüllü lejyonu teşkiline başlamıştır.

Fröyd'ün oğlu, harbi umumide

dört sene Avusturya ordusunda zabıtlık etmişti. Gazetecilere verdiği olan beyanatında: "Biz yalnız Avusturyanın hürriyete kavuşması için harbetmek istemiyoruz, aynı zamanda bütün dünyanın hürriyeti için çarpışmak arzusu dayız. Nazi Almanyası devrildikten sonradır ki biz Avusturyalıları yeni bir Avusturya kurtarabiliriz.."

İngiliz kralının telgrafı

Londra, 4 (Hususi) — İngiliz Kralı Cebelüttarik valisine telgraf göndererek harbin başlangıcındanberi İngiltereye gösterdikleri sadakat dolayısıyla Cebelüttarik ahalisine teşekkür etmiş ve ni bildirmesini istemiştir.

SPOR

Balkan atletizm kongresi açıldı

Atina, 4 (A.A.) — Balkan atletizm kongresi, dün ilk içtimamı yapmış ve Balkan oyunlarının organizasyonuna Türkiye'yi memur etmiştir.

Bu sabah, Balkan atletizm ekipleri azası, Atina valisi nazır Koozias tarafından kabul edilmiş, öğle üzeri de ekip şefleri Başvekil Metaksas'a takdim olmuştur.

Öğleden sonra Atina stadında dekatlon müsabakalarına devam edilecek, bilâhare delegeler şerefine Kifissia'da bir kabul resmi yapılacak ve akşam da Atina valisi büyük bir ziyafet verecektir.

Atina, 4 (A.A.) — Balkan at-

letizm müsabakalarına devam edilmektedir.

Atina stadında yapılmakta olan dekatlon müsabakalarının ilk günü neticesi şudur:

Lekatsas, (Yunan) 2350 puan, Nikio, (Yugoslav) 3179 puan, Klinaas, (Yugoslav) 165 puan.

Pannellenik klübünün atletizm stadında yapılan çekiş atma müsabakası neticesi:

Stepenik (Yugoslav)	49 metre
55, Coits (Yugoslav)	47 metre
99, Biro (Romen)	46 metre 96,
Bugüne kadar umumi tasnif:	
1 — Yunanistan	26
2 — Yugoslavya	20
3 — Romanya	19
4 — Türkiye	14

Belçikanın her an harbe girmesi muhtemel

Belçikada intişar eden Le Soir gazetesinde tanınmış bir siyasi muharrir Belçikanın vaziyeti hakkında endişe göstererek şu nu yazmaktadır:

"Her ne kadar Belçika, bir hücum uğramamışsa da uzun süreceği anlaşılan bir harbe herhangi dakikada karışması pek muhtemeldir. Belçika müdafaasını komşu memleketlerle telif ve tanzim etmediği için komşularile

beraber bundan mes'uldür. Belçikayı, Polonyanın akrabeti hakkında tavassuta, hava kuvvetini arttırmağa ve süratle organize edilmesi lâzımgelen pasif müdafa tertibatını almağa davet ederim.."

YABANCILAR İNGİLİZ ORDUSUNA GİREBİLECEK

Londra, 4 (A. A.) — İstihbarat nezaretinden bildirildiğine göre, 28 eylûl tarihinde imzalanmış olan bir emirname ile yabancılar, İngiliz ordusuna girebilecekler ve orduda subay dahi olabileceklerdir. Maamafih, yabancı lejyonu ihdası ve orduya bol miktarda ve her istiyenin kabulü mevzu bahis değildir. Orduda bu suretle ilk girecekler arasında Polonyalı tayyareciler vardır.

ALMAN ORDUSU DAGINIK LEH KITALARILE MUHAREBE EDİYOR

Berlin, 4 (A.A.) — Alman umumi karargâhı bildiriyor: Şark cephesinde eski hudut hatları ile Alman - Sovyet menfaat mın

lunarak: "Bazı Amerikalıların, Avrupayı kendi halinde bırakıp gitmek fikrinde olduğuna çok müteessirim. Benim kanaatimce Amerikanın siyaseti, Avrupa işlerine sırtını dönmektense, devamlı bir sulh temini çarelerini araştırmak olmalıdır.."

Amerika Cumhurreisinin karısı

Avrupayı kendi halinde bırakmamak fikrinde...

Londra, 4 (Hususi) — Amerika reisicumhurunun karısı matbuat kongresinde beyanatta bu-

20 Yaşında binbaşı, 39 yaşında ise Harbiye Nazırı ! Şimdiki İngiliz Harbiye Nazırı Hor Belişanın şayanı dikkat hayatı

İngiliz harp kabinesinin en şayanı dikkat simalarından biri, hiç şüphesiz, harbiye nazırı Mr. Leslie Hore Belisha (Lezli Hor Belişa) dır. Onun tercümei hali, irade ve azim sayesinde bir insanın hayatta yükselebileceğine güzel bir misal teşkil eder.

Mr. Hor Belişa, geçen asırda Fasta yasayan bir Yahudi ailesine mensuptur. Babası ve annesi Fastan Londraya gelerek yerleşmişler, müstakbel İngiliz harbiye nazırı 1898 de orada dünyaya gelmiştir. Çocukluk devresine ait fazla malumat yoktur, yalnız çok çalışkan, zeki ve aynı zamanda yaramaz bir talebe olduğu biliniyor.

Profesörleri kendisini pek severlerdi. Hitabete meraklıydı. Meşhur İngiliz başvekil Gladstonun nutuklarını ezberler ve arkadaşlarına söylerdi. Annesi, Fransada bir seyahat esnasında onun bir köy kilisesinde kürsüye çıkıp Bossuet'in bir vaazını inşad ederek herkesi şaşırttığını anlatır.

Lezli, almanca Heidelbergde fransızca da Pariste öğrendi.

UMUMİ HARPTE

1914 harbi başladığı zaman Belişa kollejde idi. Harbin ilanı gününden itibaren kafasında bir tek fikir taşıdı: Orduya girmek.. Şehir meydanlarında gönüllü yazan zabıtların etrafında dolaşır ve nihayet gönüllü yazılmağa muvaffak oldu.

Fransaya gönderildi. Orada askerlerinin dikkatini çekecek derecede kahramanlık gösterdi. Ordu emri yevmisinde adı zikredildi. Askeri rütbe silsilelerini süratle aştı. Lesli Belişa yükselmek ihtirasındaydı ve bunu gizlemiyordu. İhtiras, muvaffak olmanın başlıca amili değil midir?

Londraya izinle gittiği zaman ihtiyar annesi, on sekiz yaşında yüzbaşı olan oğlunu iftihar etti. Harbin sonunda ise Belişa binbaşı idi ve yaşı ancak yirmi bir.

POLİTİKA HARBİ

Harb bitince Belişa tahsiline devam etmeğe karar verdi ve Oksford üniversitesine girdi. Orada eski merakı tekrar başladı ve gene her fırsatta nutuklar söylemeğe koyuldu. Arkadaşları onu tebrik ve teşvik ettiler, nihayet onu genç üniversitelerin politika klübü olan (Oxford Union Society)'nin reisliğine getirdiler.

Tahsilini bitirince baroya yazıldı. Fakat gözü politika hayatındaydı, kendisi için en iyi istikbalin o yolda olduğuna kanaat getirmişti. Memleketine faydalı olacağını biliyordu. Kendi kendine "İngiltere benim hizmetime niçin istigna göstersin?", diyordu. Muvaffak olacağına emindi. Çünkü azimkardı.

İngiliz siyaset hayatı bu yeni politika adamını kabul etmekle her muktedir ve kabiliyetli adamına kapılarının açık olduğunu bir kere daha isbat etti. Aslen yahudi oluşu genç Lezlinin yükselmesine bir an bile mâni teşkil etmedi. Esasen İngiliz tarihinde yahudi hükümet adamları yok değildi. Meşhur Disraeli de İngilizlerin en büyük hükümet adamlarından biri olmuştu. Memleketine fevkalâde hizmetlerde bulunmuş ve kraliçe Viktorya ona Lord Beaconsfield unvanı ile azalet tevcih etmişti.

Daha sonraları Lord Reading isimle daha maruf Rufus İzak I. isimli bir başka yahudi nazır, büyük elemt ve Hindistanda kral vekili olmuştu.

HOR BELİŞA

Lezli Belişa'nın annesi dul kalmıştı. Mr. Aquair Hore isminde yüksek bir memurla evlendi. Genç Belişa üvey babasından ismine Hore ismini ilâve etmek müsaadesini aldı. Böylece mebus seçimi mücadelesine gireceği sırada hakiki bir İngiliz ismi taşımak imkânını elde etti.

İlk muvaffakiyeti fevkalâde oldu. 1923 de daha yirmi beş yaşına yeni girmiş olduğu halde parlamento kapılarını, Devonport mebusluğuna namzetliğini koymak suretile zorladı. Belişa liberal prensipler müdafa ediyor. Muhafazakâr rakibi üzerine muvaffakiyeti zamanında çok gü-rültü yaptı.

Hor Belişa, sukutuna kadar Loyd Corc taraftarıydı. Sonra meşhur dindışı Herbert Samueli takip etti ve nihayet millî liberaler sırasına geçti.

NAZİRLİĞİ DOĞRU

1931 de ticaret nezaretinin parlamento kâtipliğine tayin edildi. Bu vazife, kabineye girmek yolunda ona bir gedik açmıştı. Ertesi sene ticaret nezaretinden maliye nezaretine geçti. O zamanki maliye nazırı şimdiki başvekil Mr. Nevil Chamberlain'di.

NIHAYET NAZİR.

Çok çalışıyor ve her yerde zekâsı, iğüzarlığı nazırı dikkati celbediyordu. Bu mesaisinin karşılığını görmekte gecikmedi. 1934 de münakalât nazırı olarak kabineye girdi. Böylece kralın hususî meclis azası oldu ve isminden evvel The Right Honorable ünvanını taşımak hakkını ihraz etti.

Münakalât nazırlığı zamanında birçok icraatı görüldü. Bilhassa seyrüsefer işlerini tanzimde yenilikler ortaya koydu. İşçi mahallelerinin bazı sokaklarında nakil vasıtaları geçmesini yasak ederek bu ralarda çocukların oynaması imkânını hazırladı. Geceleri klakson çalınmasını yasak etti. Otomobil kullanan herkes için muayene ve imtihanı mecburi kıldı.

HARBIYE NAZIRI

1937 de Mr. Duff Cooper harbiye nazırlığından bahriye nazırlığına geçti. Mr. Chamberlain harbiye nazırlığına en münasip şahsiyet olarak maliye arkadaşını buldu ve Mr. Hor Belişa böylece otuz dokuz yaşında harbiye nazırı oldu.

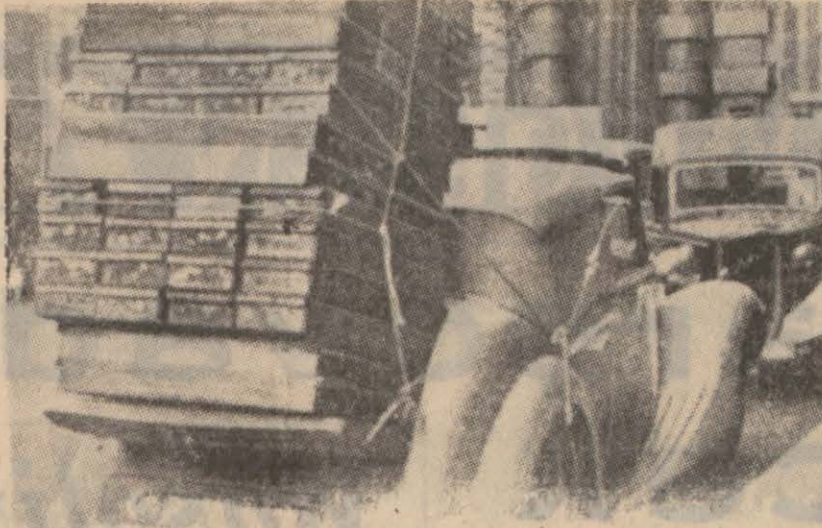
Genç nazır, memleketinin silâhlılanmasına hız verdi. İlk olarak yüksek askerî şüranın ihtiyar azalarını iş başından uzaklaştırdı ve ihtimal kendisinin yirmi yaşında binbaşı oluşunu hatırlıyarak gençlere müracaat etti.

Tabii bir gürültüdü koptu. Mr. Hor Belişanın harbiye nazırlığından çekilmeğe mecbur kalacağı sanıldı. Fakat başvekil nazır, bütün otoritesini kullanarak, himaye etti.

Mr. Hor Belişa bundan cesaret alarak imparatorluk erkânıharbiyesine el attı ve erkânıharbiye riyasetinde general Gortu getirdi. General Gort meşhur bir kumandan değildi, fakat 1914-1918 harbinde cesur ve mahir bir kumandan olduğuunu göstermişti.

Yeni harbiye nazırı kışlalar inşa ettirdi. Mevcut alayları motörleştirdi. Mühimmat fabrikalarını tam randımanla çalıştırdı. Memleketinde bu yüzden çok tenkide uğradı; İngilterenin ananelerine muvafık hareket etmiyordu.

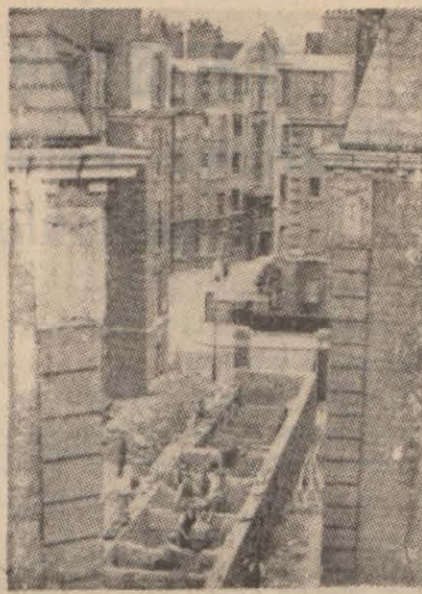
Fakat zaman ve hâdiseler Mr. Hor Belişanın haklı olduğunu gösterdi. Uzağı görmüş ve yaklaşan fırtınayı zamanında sezmişti. Bu gün İngilterenin ordusuna güvenilmesinin bir amili de şimdiki harbiye nazırın evelden memleketine hazırlık yaptırmasıdır. — K.



Kamyonların hükümet tarafından müsaderesi üzerine İngilterede sayfiyeden dönüş büyük müşkülata uğranmıştır. Londra caddelerinde bu şekilde yüklenmiş birçok hususi otomobillere rasgelinektedir



Erkeklerin askere gitmesi üzerine İngilterede birçok işlere kadınlar alınmaktadır. Resimde iş için bir daireye müracaat eden mühendis kadınlar görülmüyor



Londrada sokak aralarında tuğla ve çimento ile yapılan sığınaklardan biri



Varşovanın bombardımanına başladıktan sonra her gün böyle yüzlerce kadın yaralı veya ölü olarak sedyeleri kaldırılmıştı

SON DAKİKA'nın ZABITA ROMANI: 16

ESRARENGİZ HAYALET

Yazan: EF.

Şı saçsız bir adam oturuyor, bir şeyler yazıyordu. Kapının gürültüsünü işitince başını kaldırdı. Soğuk bir tavırla:

— Ne istiyorsunuz? Kimsiniz siz?..

— Rana Bedii...

Kâtib hürmetle yerinden kalktı:

— Buyurunuz bay Rana Bedii, oturunuz... Ben, bay Nurinin serikiyim. Bir emriniz mi var...

— Kendisini görmek istiyordum, nerede?..

— Seyahatte.. Daha doğrusu mühim bir iş peşinde. Bir kaç gün sonra geleceğim...

— Kendisine havale ettiğim iş hakkında size bir şey söylemedi mi?..

— Hayır!.. Telefonla görüştüğünüzü biliyorum. Fakat, ne içindi, bilmiyorum.

— Yalıda bir hırsızlık olmuştu. Bunu meydana çıkarmak için adamlarından birini göndermesini rica etmiştim.

— Göndermedi mi?..

— Hayır!.. O, başka işlerin arkasından koşarken yalıda hırsızlıklar devam ediyor. Evvelki gece de hizmetçi kıyı öldürdüler...

— Sahih mi?..

— Evet... Mesulü de serikimiz bay Nuridir. Zira, telefon ettiğim vakit birini göndermiş olmalıydı bu cinayeti olmayacak, zavallı kız da ölmeyecekti. Söyleyin kendisine... Cinayetten onu mesul tutuyorum Katil odur, anladınız mı?..

— Fakat bayım, müsaade buyurursanız...

— Buraya, bunu söylemeye gel-

dim. Halbuki burada değil. Kendisine söyleyiniz, bundan böyle gözüme görünmesin...

Rana Bedii, kapıyı şiddetle kapadı, çıktı. Doğru, her gün gazetelerde ilânını gördüğü (Araştırma idarehanesi) ne gitti.

Bir çeyrek saat sonra, idarehanenin müdürü ile birlikte yalıya döndü.

Bu, müteakib sivil komiserlerden Kadri adlı birisiydi. Vakiyle emniyet umumiyesinin, polis müdüriyetinin emrinde çalışmıştı.

İlk evvel, işlerinin çokluğundan bahsile yalıya gitmekte nazınlmıştı. Maksudı fazla para ko-parmak. Buna muvaffak olamayınca ellerini oğusturdu:

— Göreceksiniz, dedi. Ben, nihayet iki gün içinde hırsız da, katilleri de meydana çıkaracağım...

Otomobil ile Hacı Osman bayırından aşağı kayıp giderken hep eski muvaffakiyetlerinden bahsediyordu. Hırsızları, yankesicileri, katilleri nasıl yakaladığını, adalet pençesine nasıl teslim ettiğini anlatıp duruyordu.

Rana Bedii, bu geveze hafiyesinin sözlerini kayıtsızca dinliyor, zihnen büyük ve mühim bir sinai mesele ile meşgul oluyordu.

Kadriyi, yalıda ki eski dostlarından biri gibi takdim etti. Fakat, akşam yemeğinde, sofrada bulunların hemen hepsi bunun kim olduğunu anlamakta güçlük çekmediler.

Zira, mütemadiyen hırsızlardan katillerden ve aklı hatalardan başka bir şeyden bahsetmiyordu.

Ertesi gün, akşama kadar meşgul oldu. Elinde bir metre,

bir pertavsuz, şunu ve bunu ölçüyor, şuna ve buna bakıyor, gidenleri, merdivenden çıkıp inenleri tarassut ediyordu. Bir aralık, antrede bulunan eski zırhın içerisine girip saklanmış istedi. Fakat, üstünü başını bulamaktan başka bir şey yapamadı. Vücudu şişmanca olduğundan içerisine giremedi.

Gece, uyku vaktrı gelince sahibinin yanına yakalştı:

— Gürültü filan işitirseniz hemmiyet vermeyiniz, korkmayınız. Ben uyumayacağım. Sabah kadar nöbet bekler gibi bekleyeceğim. Şayet o, sözüm ona cinayine evvelki gibi çıkıp dolaşma cesaret ederse, hiç şüphesiz kaddım tuzağa düşecektir. Elini den kurtulamayacaktır.

Dedi. Gece bilâ hâdiseler. Fakat, ertesi sabah salona inenler, polis hafiyesini yarı bayı bir halde yerde yatar buldular. Ağzına bir mendil tıkanmış, elleri ve ayakları kalm bir iple rıldıktan sonra ucu, piyanon ayağına bağlanmıştı.

Hemen bağlarını çözdüler. Züline kolonya sürdüler, dudaklarının arasına bir kadeh konuldu. Neden sonra gözlerini açtı, kendine geldi ve başını geçeni anlattı:

— Altkatta, koridorun nihayetindeki köşede saklanmış, duvarı yordum. Saat üç vardı. Ses yoktu. Birdenbire, bir kapıyı açtığını işitir gibi oldum. Ayaklarımı ucuna basarak doğru yürüdüm. Kapı kapalı, kat kilitli değildi. Şüpheli çek bir şey yoktu. Ortalık taş merdivenne çıktım. Dışarı firi karanlıktı. Elektrik fenerleri hafif ziyasıyla etrafı aydınlatıyor, bakıyordum. Bu gürültü nereden geldiğini anlamak yordum.

(Devamı var)